

Çağdaş Hukuk

Av.Erşen Sansal

Güney Dinç'i Yazmak*

Çağdaş Hukukçular Derneği, 1998 yılı "Çağdaş Hukuk Mücadelesinde Emek Ödülü'nü vermeyi uygun bulduğu Sayın Güney Dinç için benden de yazı isteyince, Güney Dinç'i anlatmak, adaleti anlatmak akli anlatmak demek, Güney Dinç'i anlatmak, güzel şeyleri anlatmak demek. Ağır bir yükün altına girdim; çünkü yazacaklarım, Güney Dinç'in çok yanlı kişiliğini yansıtılmekten uzak kalacak, onu yeterince anlatamayacağım. Ama her şeye karşın, onu anlatabilecek kişilerden biri olmam bana kıvanç veriyor. Güney Dinç'i anlatmaya nereden başlamalı ? Acaba baştan sona doğru mu gelmeli, yoksa sondan başa doğru mu ? Düşünüyorum.

Nabi Yağcı (Haydar Kutlu), Nihat Sargın, Erşan Sansal, Dinç'in bürosunda. İzmir'de, bireysel başvurularla ilgili çalışma sırasında 1994

benim tanıdığım süre içindeki Güney Dinç, grafiğinde hiç düşme olmayan kişiliği ile, kararlı ve sürekli bir mücadelenin önemli bir ismi. O nedenle Güney Dinç'i yaşamının herhangi bir dönemindeki bir kesit ile görmek, kişiliğinin ve başarılarının önemini kavramaya yeterli. Ancak, bulunduğu görevler ve kotardığı kocaman işler, giderek artan bir ağırlık oluşturduğu için, baştan sona doğru gelmek daha uygun olacak.

Güney Dinç'i ilk kez 1971 yılında tanıdım. 1. TİP'in Genel Yönetim Kurulu üyesi, İzmir İl Başkanı Güney Dinç de, 12 Mart fırtınasının hışmından nasibini alanlardan. TİP'in yöneticileri Ankara'da tutuklanmışlar. TİP hak kında henüz kapatma kararı verilmemiş; davanın açılması için, Anayasa Mahkemesi'nin karar bekleniyor. Nitekim, kapatma kararının açıklanmasının hemen ertesi günü iddianame çıktı. O arada İzmir'den 5 kişilik bir grup tutuklandı. Güney Dinç de aralarında. Vekili olma sıfatını onurla taşıdığım bir yığın insanın onur belgesi olarak bugün arşivimde bulunan ve meslek yaşamımı süsleyen vekaletnamelerin arasına bir tanesi de bu vesile ile katılıyor. TİP'in Genel Merkez yöneticileri hakkında açılan soruşturma Ankara'da sürdüğü için, İzmir Sıkıyönetim Savcılığı, bu 5 kişilik grup hakkında yetkisizlik kararı veriyor. Evrak Ankara'ya geliyor, fakat Ankara Sıkıyönetim Savcılığı ise, Ankara'daki soruşturma ile, bu soruşturma arasında irtibat bulunmadığına ve Ankara Savcılığının da yetkili

olmadığına karar veriyor. Böylece uygulamada örneği çok az görülen, bir olumsuz yetki uyuşmazlığı ortaya çıkıyor. Bu uyuşmazlığı çözmek, Genelkurmay Askeri Mahkemesi'nin görevi. Ancak bu 5 kişilik gruptan kimilerinin İzmir'de, kimilerinin ise Ankara'da tutuklu olması nedeniyle dosyanın Ankara ile İzmir arasında mekik dokuması o günün koşullarındaki tutukluluk eziyetini kat kat arttırıyor. Ne ki, Güney Dinç o tutukluluk günlerini anlatırken, sanki hoş bir macerayı dinler gibi olursunuz. Oysa mesleğimiz nedeniyle, bizlerin daha fazla tanıma olanağını bulduğumuz, bir süre "içerde" yatmış insanların kimilerinin, hapisane günlerini, akıllarından bir türlü silip atamamış olduklarını, hapisane günlerinin onlarda derin izler bırakmış olduğunu görürsünüz. Bu bir eleştiri değil ama, öyle demiyor mu Nazım?

"Asıl önemlisi insanın hapisaneyi içinde taşıması"

Güney Dinç ile daha yakın birlikteliğimiz, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurullarında oldu. Güney Dinç, daha Baro Başkanlığına seçilmesinin öncesinden beri, İzmir Barosu'nun önemli ismi, hatta duayeni konumunda. Üstat bu niteliğini bugün de sürdürüyor. Dileğimiz, bunu daha uzun yıllar sürdürmesi. Türkiye Barolar Birliği'nin, benim de Ankara Barosu delegesi olarak katıldığım Genel Kurulları Tekirdağ'da, Ankara'da ve Giresun'da yapıldı.

TBB'nin genel kurulları, genellikle çok önemli toplantılar olmakla birlikte, nedense kamuoyuna yansıtılmaz. Ülkenin dört bir yanından gelen hukukçular, hukukun ve yargının sorunlarını tartışır, çoğunlukla hukuk devleti ile demokrasi ile yakından ilgili konularda kararlar alınır. Tekirdağ kongresinin yapıldığı tarihte (1987), henüz CMUK'nda değişiklik olmamıştı. Toplantıda, bir konuşmacı, CMUK'ta değişiklik yapılması gerektiğini ve bu arada, hazırlık soruşturmasına avukatın katılmasının zorunlu olduğunu anlattı. Az sonra kuliste konuşurken, Güney Dinç, Nevzat Helvacı ve başka arkadaşlarla beraber bulunduğumuz bir sırada yanımıza gelen Ankara'lı bir delege, hazırlık soruşturmasına avukatın katılmasının, meslek için bir angarya olacağı, zaten adliye koridorlarında yeterince sürünen bir avukatın bir de karakol karakol dolaşmasının hiç hoş olmayacağı yolundaki düşüncelerini söyledi. Biz hep birlikte, "pekala, ama işkence ne olacak?" dediğimiz zaman, bu meslekdaşımız şaşırıp kalmıştı. Sanki, "Türkiye'deki işkence"yi ilk defa duyuyor gibiydi. Belki de bir çoğumuzun "bırak, boşver" deyip geçebileceğimiz bir durumda, Güney DİNÇ, hiç üşenmeden, o avukata işkence denilen olguyu uzun uzun anlattı. Avukatın işlevinin ne olduğunu orada o avukata öğretti. "İnsan Haklarına Uzanmak"ın yaratıcı düşüncesinin esinleri, işte Güney Dinç'in bu insan yapısında saklıdır.

Bu, Güney Dinç'in, TBB Yönetim Kurulu'nda üye olarak bulunduğu iki dönemdeki işlevlerinin, hangi düşüncelerden kaynaklandığının küçük bir örneğidir. bu arada eklemeliyim ki, Tekirdağ toplantısının yapıldığı tarih, bugün hâlâ çok güncel olan işkence sorununun en sıcak yaşandığı günlerdi.

Güney Dinç, İzmir Barosu'nun Başkanı seçildiği tarihte, Türkiye, çok yoğun hukuk sorunlarını yaşıyordu. Aynı dönemde yapılan genel kurullarda, Ankara Barosu'nun Başkanlığına Muammer Aksoy, İstanbul Barosu'nun Başkanlığı'na da Orhan Apaydın seçildiler. Demokrasiye, hukuk devletine, insan haklarına en fazla sahip çıkma eğilimleri, ülkenin bu üç büyük barosunda adeta tepkisel simgelerle ortaya konuluyordu. Bugün aradan 15 yıla yakın bir zaman geçtikten sonra Çağdaş Hukukçular Derneği'nin, Sayın Güney Dinç'e verdiği Emek Ödülünün ne kadar isabetli olduğunu anlatmaya fazla bir gerek yoktur.

